

Archeologische prospectie met ingreep in de
bodem.

Beersel, Grootbosstraat 212

Titel

Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Beersel, Grootbosstraat 212

Auteur

Lina Cornelis, Olivier Van Remoorter

Opdrachtgever

Francine Vanhoedenaghe (Grootbosstraat 172, 1652 Alseberg)

Christelle Meys (Waterpoelstraat 52, 1652 Alseberg)

Marc Meys (Waterpoel 1, 1652 Alseberg)

Projectnummer

2016-304

Plaats en datum

Gent, oktober 2016

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 280

ISSN 2033-6896

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Bureauonderzoek	3
2.1	Landschappelijke en bodemkundige situering.....	3
2.1.1	<i>Topografische situering</i>	3
2.1.2	<i>Geologie en landschap</i>	6
2.1.3	<i>Bodem</i>	8
2.2	Historiek en cartografische bronnen.....	9
2.2.1	<i>Historiek</i>	9
2.2.2	<i>Cartografische bronnen</i>	10
2.3	Centraal Archeologische inventaris.....	13
2.4	Archeologische verwachting	14
3	Methode	16
4	Resultaten	18
4.1	Bodem	18
4.2	Spoorbeschrijving en interpretatie	20
5	Besluit	25
5.1	Algemeen.....	25
5.2	Beantwoording onderzoeksvragen	25
5.3	Advies	27
6	Bibliografie	28
7	Lijst met figuren	29
8	Bijlagen	30
8.1	Fotolijst.....	30
8.2	Kaartmateriaal.....	32
8.2.1	<i>Allesporenplan excl nrs</i>	32
8.2.2	<i>Detail Allesporenplan-Noord</i>	32
8.2.3	<i>Detail Allesporenplan-Zuid</i>	32
8.3	Digitale versie van het rapport, de bijlagen en het fotomateriaal	32

Technische fiche

Naam site:	Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Beersel, Grootbosstraat 212
Onderzoek:	Archeologische prospectie
Ligging:	Vlaams-Brabant, Beersel, Grootbosstraat 212
Kadaster:	Afdeling 2, Sectie C, Percelen 25a, 28e, 28l, 28m, 28n, 32f.
Coördinaten:	X: 146824.8 Y: 159316.3 (noordoosten van het terrein) X: 146767.6 Y: 159335.8 (noordwesten van het terrein) X: 146760.11 Y: 159147.31 (zuidoosten van het terrein) X: 146722.19 Y: 159162.28 (zuidwesten van het terrein)
Opdrachtgevers:	Francine Vanhoedenaghe (Grootbosstraat 172, 1652 Alsemberg) Meys Christelle (Waterpoelstraat 52, 1652 Alsemberg) Meys Marc (Waterpoel 1, 1652 Alsemberg)
Uitvoerder:	BAAC Vlaanderen bvba
Projectcode BAAC:	2016-304
Projectleiding:	Lina Cornelis
Vergunningsnummer:	2016/290
Naam aanvrager:	Lina Cornelis
Terreinwerk:	Lina Cornelis, Van Remoorter Olivier
Verwerking:	Lina Cornelis, Van Remoorter Olivier
Trajectbegeleiding:	Marc Brion (Agentschap Onroerend Erfgoed Vlaams Brabant)
Bewaarplaats archief:	BAAC Vlaanderen bvba (tijdelijk)
Grootte projectgebied:	ca. 9000 m ²
Grootte onderzochte oppervlakte:	circa 900 m ²
Termijn:	Veldwerk: 1 dag
Reden van de ingreep:	Geplande verkaveling voor 8 bouwkavels
Bijzondere voorwaarden:	Opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed
Archeologische verwachting:	Kans op aantreffen van steentijdartefacten en sporen en artefacten uit diverse perioden.
Wetenschappelijke vraagstelling:	De vraagstelling van het onderzoek, geformuleerd in de bijzondere voorwaarden, is gericht op de registratie van de nederzettingssite. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden: <ul style="list-style-type: none">- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Resultaten:

Enkele verspreide sporen, waaronder een extractiekuil, een haardkuil, een poel en een baksteenoven. De meeste sporen waren matig tot slecht bewaard. Er zijn duidelijk sporen van erosie op te merken. BAAC Vlaanderen adviseert geen vervolgonderzoek.

1 Inleiding

Naar aanleiding van een toekomstige verkaveling voor acht bouwkvavels op het terrein aan de Grootbosstraat 212 te Beersel (Vlaams-Brabant) voerde BAAC Vlaanderen bvba, in opdracht van de families Meys en Vanhoedenaghe, een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit.

Het perceel is bebouwd met een woonhuis, schuur en stal. De funderingen van de schuur zijn ondiep en de vloer is niet verhard. De bestaande woning is in zeer slechte staat en de stabiliteit wordt in vraag gesteld. Op het terrein is een bestaande meidoornhaag, aangeduid als klein landschapselement.

Figuur 1: Situering onderzoeksgebied op orthofoto.¹

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse Regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft het Agentschap Onroerend Erfgoed beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de verkaveling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de prospectie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

¹ Geopunt 2016.

Het onderzoek werd uitgevoerd op 16 september 2016. Projectverantwoordelijke was Lina Cornelis. Olivier Van Remoorter werkte mee aan het onderzoek. Contactpersoon bij de bevoegde overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant, was Marc Brion. Contactpersoon bij de opdrachtgever (families Meys en Vanhoedenaghe) was Marc Meys.

Na dit inleidende hoofdstuk volgt een beknopt bureauonderzoek, met de gekende bodemkundige en archeologische gegevens betreffende het onderzoeksgebied en haar omgeving, aangevuld met een samenvatting van het vooronderzoek. Vervolgens wordt de toegepaste methode toegelicht. Daarna worden de resultaten van de archeologische opgraving gepresenteerd. Hieruit volgen een synthese en interpretatie van de occupatiegeschiedenis van het onderzoeksterrein.

2 Bureauonderzoek

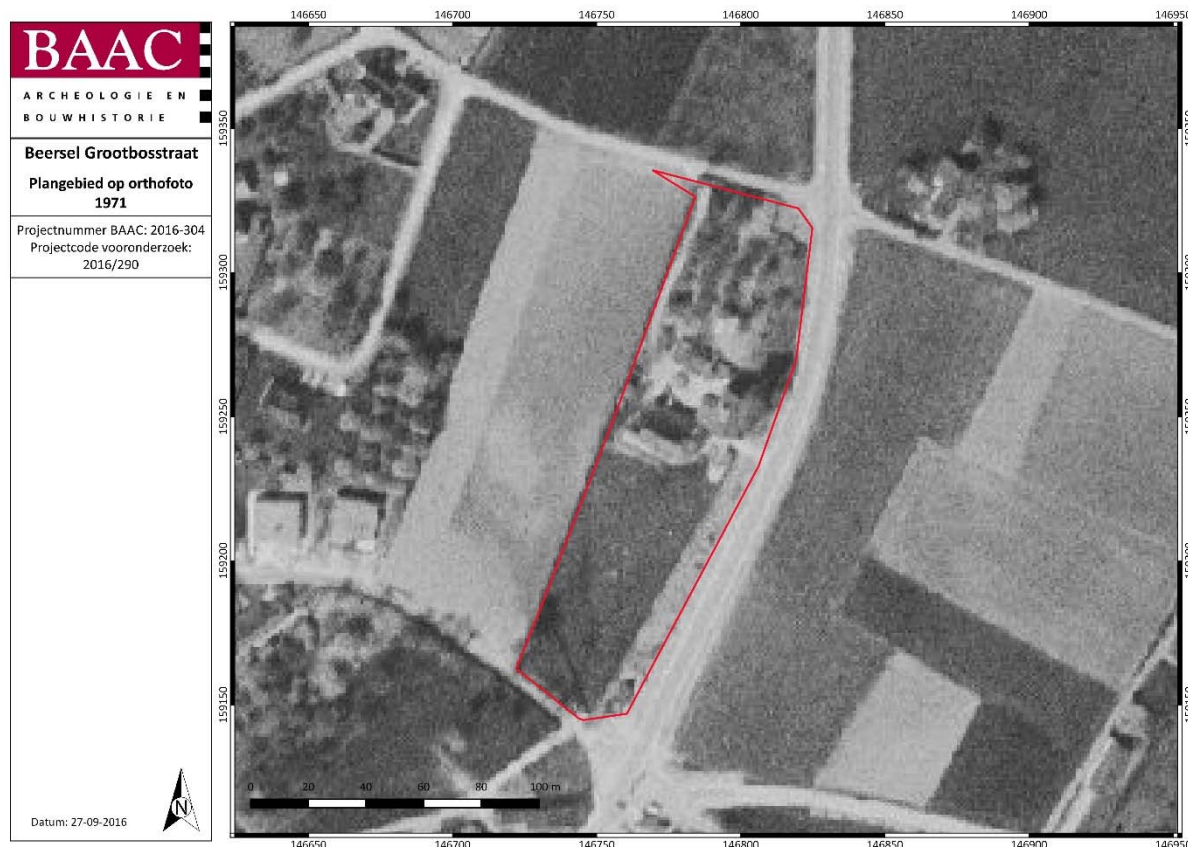
In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie en archeologie met betrekking tot de onderzoekslocatie en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

2.1 Landschappelijke en bodemkundige situering

2.1.1 Topografische situering

Het onderzoeksgebied is gelegen op de percelen behorende bij Grootbosstraat 212, te Alseberg, Beersel in de provincie Vlaams-Brabant. Het wordt begrensd door de Waterpoelstraat in het noorden, de Grootbosstraat in het oosten en de Fr. De Greefstraat in het zuiden. Ten westen bevinden zich huizen van omliggende straten (zie ook Figuur 4).

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de rand van het dichtst bebouwde deel van Alseberg. De ruimere omgeving heeft een open uitzicht met gras- of weiland, akkerland en bosgebied. Luchtfoto's tonen aan dat de onmiddellijke omgeving rond het onderzoeksgebied meer bebouwd is geworden vanaf 1990-2000. Hiervoor waren slechts weinig huizen aanwezig in de onmiddellijke omgeving. De luchtfoto uit 1971 toont duidelijk aan dat er in de omgeving van het onderzoeksgebied nog maar weinig bewoning was en akker- en grasland domineerde.

Figuur 2: onderzoeksgebied op een orthofoto uit 1971.²

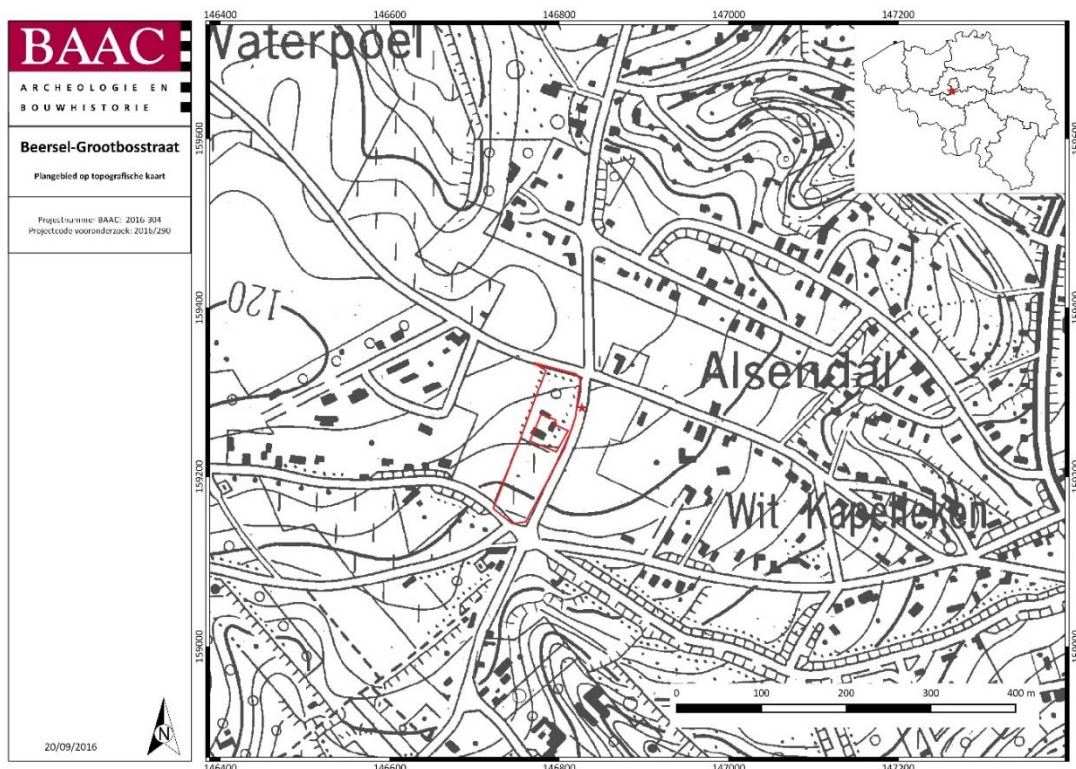
² Geopunt 2016

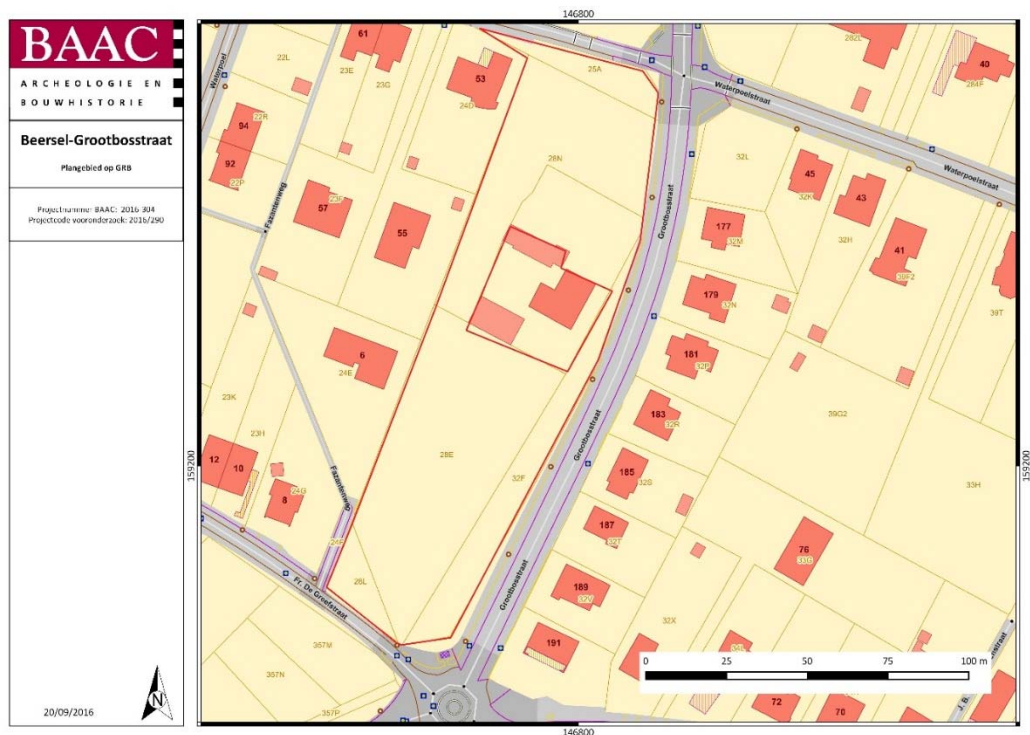
Figuur 3: onderzoeksgebied op een orthofoto uit 2010.³

Wanneer we het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen (DHM) (Figuur 6) raadplegen dan zien we dat het onderzoeksgebied gelegen is op de flank van een hogere rug in het ruimere landschap. Een lager gelegen strook loopt langs de Molenbeek, op ca. 750 m van het onderzoeksgebied, zuidoostelijk van het onderzoeksgebied. Het hoogste punt van deze rug, op ca. 460 m van het onderzoeksgebied, bevindt zich op ca. 120 m TAW, het laagste punt nabij de Molenbeek bevindt zich hier op ca. 60 m TAW. Wanneer we het onderzoeksgebied zelf bekijken bevinden we ons tussen ca. 110 m TAW in het zuiden en ca. 116 m TAW in het noorden. Waarbij het terrein lijkt te stijgen van het zuiden / zuidoosten, naar het noorden / noordwesten toe.

³ Geopunt 2016

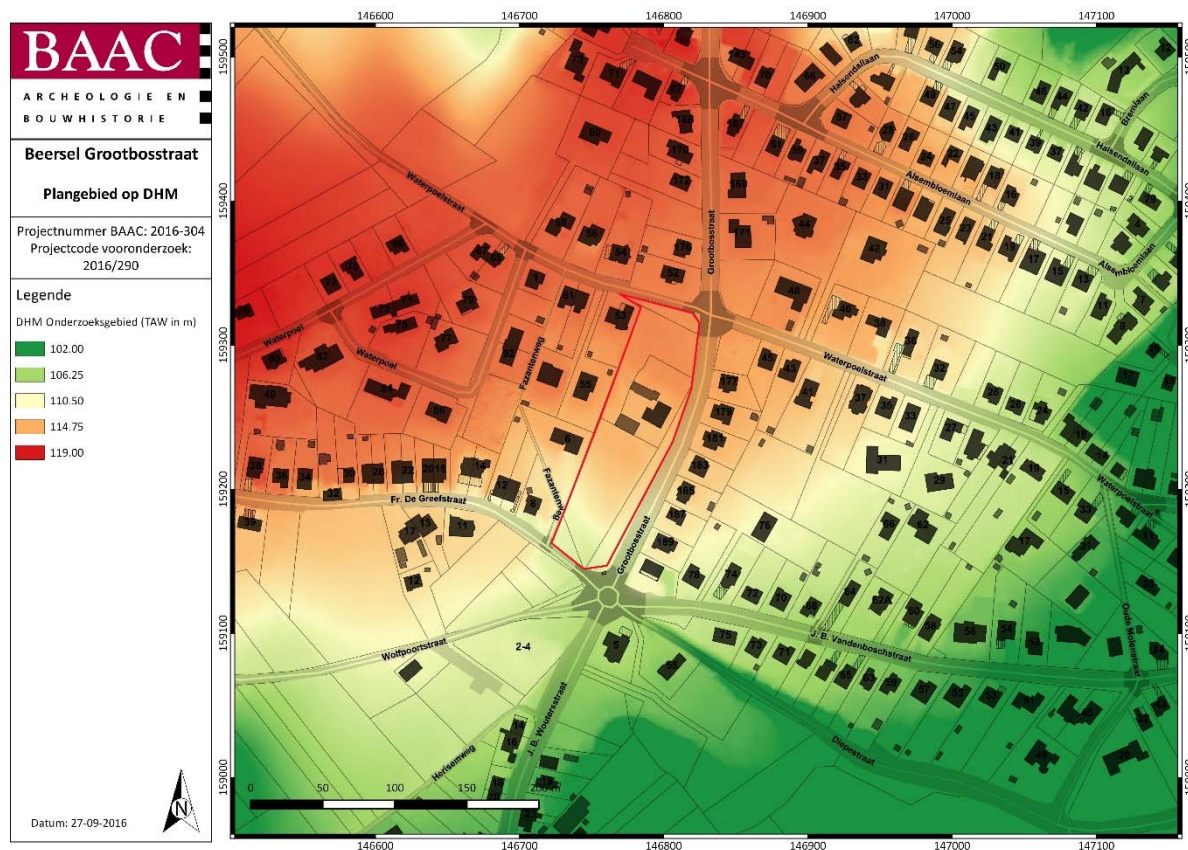
Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op de topografische kaart.⁴

Figuur 5: Situering onderzoeksgebied op de kadasterkaart.⁵ Centraal in rood is de zone met de bebouwing aangeduid, deze zone kon niet door middel van sleuven onderzocht worden.

⁴ AGIV 2016

⁵ www.geopunt.be

Figuur 6: aanduiding van het onderzoeksgebied op de DHM.⁶

2.1.2 Geologie en landschap

Op basis van de *Databank Ondergrond Vlaanderen*⁷ wordt binnen het onderzoeksgebied het tertiair substraat gevormd door de formatie van Brussel en de formatie van Lede.

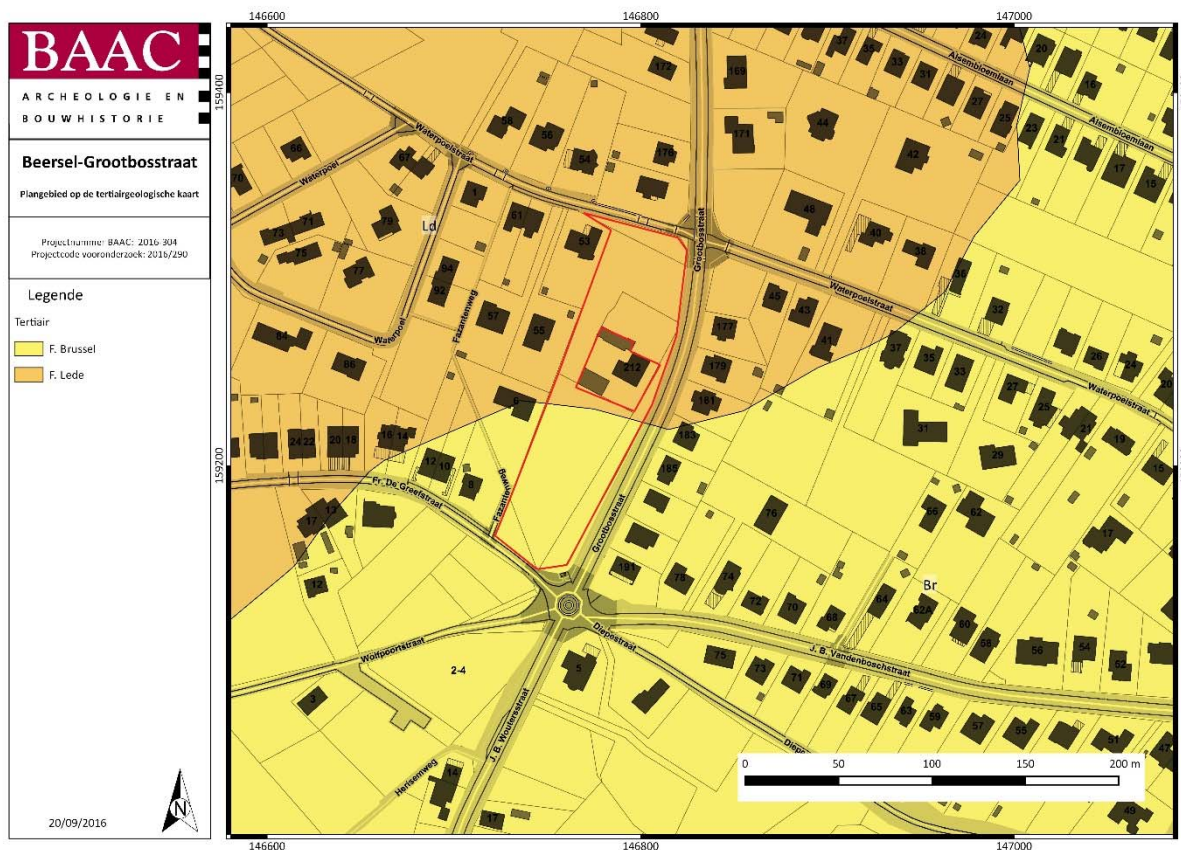
De Formatie van Lede (Midden Eoceen) is de jongste formatie van de Zennegroep en bestaat uit licht glauconiethoudend, fijn, grijs, kalkhoudend zand, met enkele banken kalkzandsteen. Het zand van Lede is eveneens herkenbaar door de aanwezigheid van nummulites variolarius (schijfvormige eencellige foraminiferen). Er komt een grindlaag voor aan de basis, met herwerkte elementen uit oudere afzettingen. De dikte van de afzetting bedraagt gemiddeld 7m, maar wisselt plaatselijk zeer sterk.

De Formatie van Brussel is de oudste formatie van de Zennegroep en is een heterogene afzetting die bestaat uit een afwisseling van kalkrijke en kalkarme zandpakketten. Deze formatie bestaat uit verschillende leden: het Lid van Chaumont-Gistoux (middelmatig grof kwartszand, enkele kiezelzandstenen), het Lid van Diegem (fijne, kalkhoudende zanden, die sterk gebioturbeerd zijn, met plaatvormige kalksteenbanken met ertussen grillige kiezelconcreties), en het Lid van Neerijse (middelmatig tot grof kwartszand met plaatvormige zandsteenbanken). De zanden van Brussel komen vooral voor in de geulen langs de rechteroever van de Zenne. Het geulvormig karakter brengt grote dikteverschillen mee over relatief korte afstand. De dikte op het kaartblad kan oplopen tot 80m.⁸

⁶ Geopunt 2016

⁷ DOV Vlaanderen, 2016

⁸ Schroyen 2003

Figuur 7: Situering onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart.⁹

Volgens de quartairgeologische kaart op schaal 1:200.000 komen in het onderzoeksgebied eolisch afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk vroeg Holocene; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale deel van Vlaanderen en silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen (ELPw) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (HQ) voor. Het gaat hier op type 2.¹⁰

⁹ DOV Vlaanderen, 2016

¹⁰ DOV Vlaanderen, 2016

2.1.3 Bodem

Op de bodemkaart van Vlaanderen¹³ is de bodem in het onderzoeksgebied gekarteerd als *Aba* (Droge leembodem met textuur B horizont) en *Lba* (Droge zandleembodem met textuur B horizont, zand op geringe diepte < 75 cm).

¹³ AGIV 2016

Binnen dit kader wordt eerst een kort historisch overzicht gegeven over het onderzoeksgebied, daarna worden de reeds gekende archeologische waarden uit de nabije omgeving besproken.

Alseberg wordt vanaf de 12de eeuw vermeld als Alsenbergh, Halsenberg, Halsenberghe. De huidige naam wordt pas ingevoerd vanaf de tweede helft van de 17de eeuw. De herkomst van de naam is onduidelijk, maar volgens de legende zou de naam afkomstig zijn van *‘een berg met alsem beplant’*. Deze verwoording verschijnt voor de eerste keer in 1643, waarbij hals of hels de oude naam van haagbeuk zou zijn. *Halze* zou ook voor woud kunnen staan of berg kunnen betekenen. *Helzenteer* of *elzenteen* zou in 1925 een dialectwoord zijn voor haagbeuk. Indien men een Karolingische stichting van het dorp zou verwachten, kan men Alseberg verklaren als de *Berg van Also*, waarbij Also een eigennaam zou zijn.

Een religieus centrum ontwikkelde zich op de heuveltop, waarbij de parochie vermoedelijk omstreeks de eerste helft van de 12de eeuw ontstond. Bronnen wijzen naar de schenking van de grond voor een votiefkerk in 1134 aan de Heilig Grafkerk van Kamerijk en een houten kapel zou gebouwd zijn in 1155. Verschillende schenkingen en aanpassingen aan en de bouw van kerken worden doorheen de 13de eeuw besproken. Op elke hooggelegen heide was een ontginningshoeve. Tussen de ontginningshoeve van het Hof ten Alsendale en het religieuze centrum ontwikkelde zich een commercieel centrum op de heuvelflank. Vele hoevearealen stonden los van gemeentegrenzen.

¹⁴ AGIV 2016

wat kan wijzen op een ontginningsgeschiedenis van de streek die teruggaat tot voor de 12de-13de eeuw. De heer van Beersel kreeg in 1391 het leen Alseberg, Rhode, Linkebeek en Beersel toebedeeld en het recht om een schepenbank in te richten, gevolgd door de hogere rechtspraak in 1489.

Het stratenpatroon leidde niet tot het ontstaan van vele gehuchten of verspreide huizen. Het is ook pas omstreeks 1920 dat de bebouwing begint met uitbreiden. Het bevolkingscijfer stijgt pas merkbaar vanaf het midden van de 20ste eeuw. Alseberg fuseerde in 1977 met Beersel, Dworp, Huizingen en Lot tot fusiegemeente Beersel.¹⁵

2.2.2 Cartografische bronnen

Een andere belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd, zijn enkele historische kaarten geraadpleegd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

Het historisch kaartmateriaal geeft een beeld van hoe (eventuele) bebouwing evolueerde door de eeuwen heen, maar pas vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen, m.a.w. vanaf de 16de eeuw. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op de kaarten geen garantie dat er geen bebouwing geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven, en was er geen of weinig aandacht voor de “gewone bewoning”/burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijke eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren dikwijls reeds verdwenen.

In het kader van dit bureauonderzoek werden de Fricx (ca. 1712) en de Ferraris kaarten (ca. 1771-1778) geraadpleegd, alsook de Atlas der Buurtwegen (ca. 1841), de Vandermaelen kaart (ca. 1846-1854) en de Popp kaart (ca. 1842-1879).

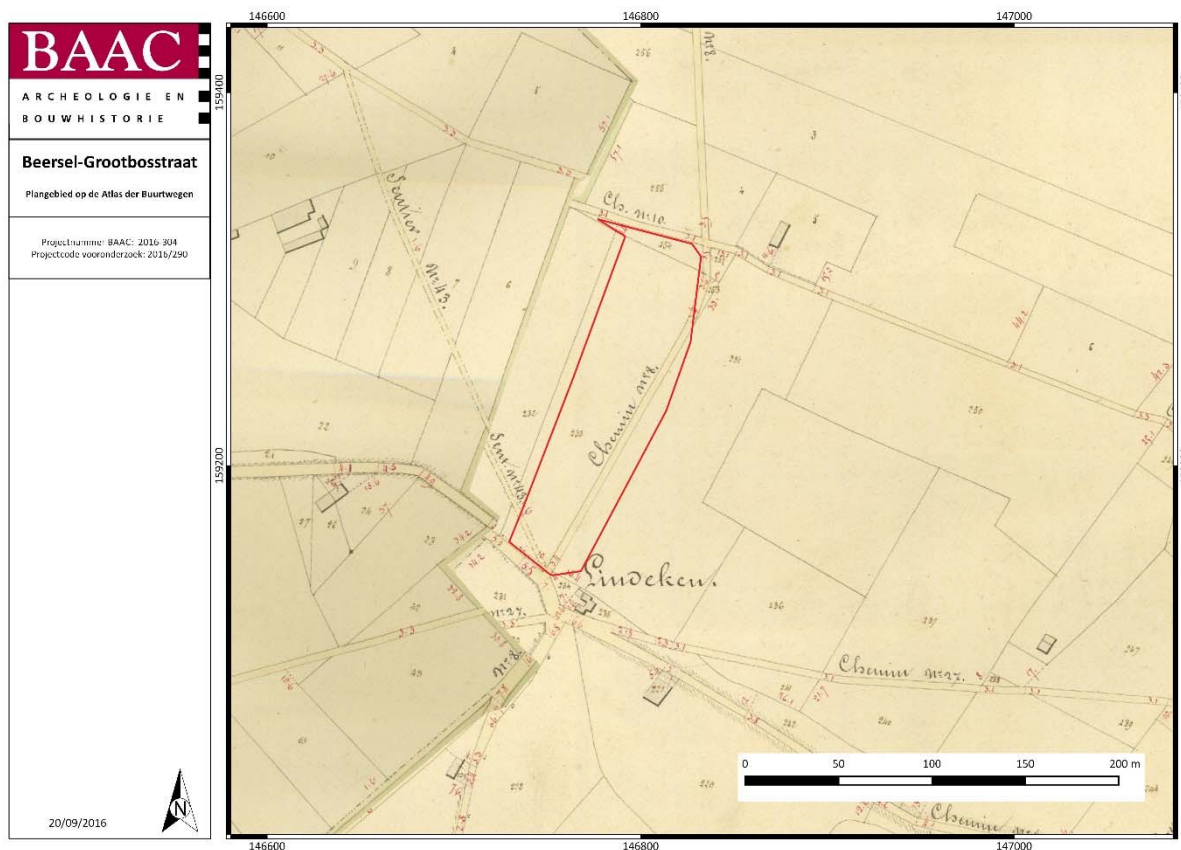
De Fricx kaart levert omwille van zijn schaal en opmaak geen informatie op voor het onderzoeksgebied. De Ferrariskaart toont binnen het onderzoeksgebied enkel de aanwezigheid van grasland. Er zijn geen gebouwen aanwezig in de omgeving van het onderzoeksgebied. De hoeve die heden ten dage aanwezig is, is hier niet te zien. De omgeving wordt gedomineerd door akker- en grasland en enkele bosgebieden. De wegen ten noorden en het zuiden van het onderzoeksgebied zijn aangeduid op de kaart, de huidige Grootbosstraat is nog niet aanwezig, echter een stippellijn geeft er wel de aanwezigheid van een weg aan.

¹⁵ Inventaris Onroerend Erfgoed 2016

Figuur 10: plangebied (in rood) op de Ferrariskaart

De Atlas der Buurtwegen geeft meer elementen weer dan de Ferrariskaart. Er zijn nu enkele percelen die onderscheiden worden. We bevinden ons op een samenstelling van twee kaartbladen, waardoor het lijkt alsof de vorm van de kaart afwijkt. Er loopt een wegel ten zuiden van het onderzoeksgebied, waar heden ten dage de reeds vernoemde meidoorn-haag staat. Er is op deze kaart wel een weg aanwezig ter hoogte van de huidige Grootbosstraat. Hoewel de straat door het plangebied lijkt te lopen is dit echter niet het geval. Dit is te wijten aan een slecht gegeorefereerde kaart. De hoeve is nog steeds niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied, noch andere bewoning in de onmiddellijke omgeving, met uitzondering van enkele los verspreide gebouwen. De Popp-kaart geeft dezelfde elementen weer als de Atlas der Buurtwegen, net zoals de Vandermaelenkaart, die hier vooral bijkomend het reliëf weergeeft.

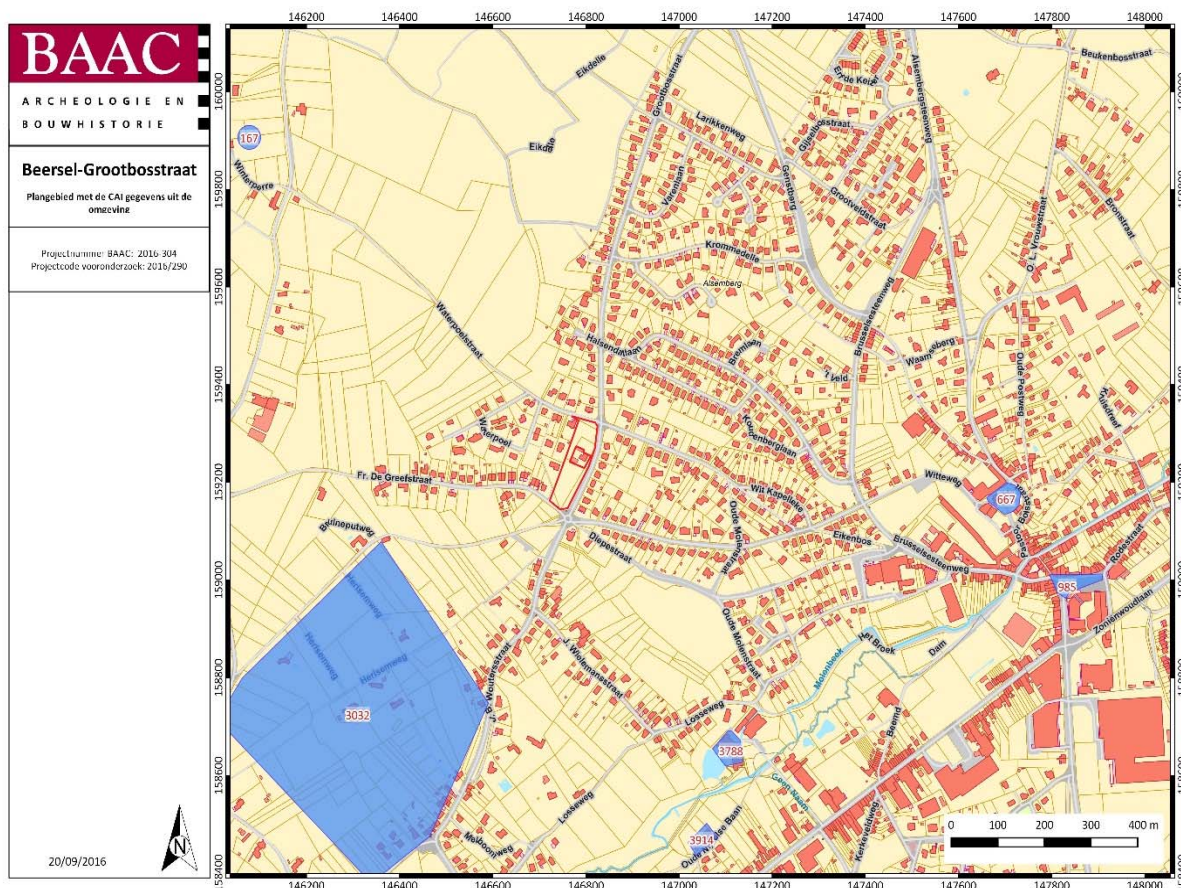

Figuur 11: plangebied (in rood) op de op de Atlas der Buurtwegen

Op de historische kaarten staan enkel velden en een smal pad afgebeeld binnen het onderzoeksgebied en in de directe omgeving zijn weinig structuren gekend. De hoeve binnen het plangebied is op geen enkele historische kaart zichtbaar. Volgens de opdrachtgever is de hoeve omstreeks 1910 gebouwd.

2.3 Centraal Archeologische inventaris

De Centrale Archeologische Inventaris is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt ons om een inschatting te maken over het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied. Voor het onderzoeksgebied zelf aan de Grootbosstraat te Beersel zijn er geen archeologische waarden gekend (Figuur 12)¹⁶.

Figuur 12: CAI-kaart van het onderzoeksgebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving.¹⁷

¹⁶ Centraal Archeologische Inventaris 2016.

¹⁷ Centraal Archeologische Inventaris 2016

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn er enkele vindplaatsen te zien op de CAI.¹⁸ De tabel hieronder biedt een overzicht.

Tabel 1: CAI-locaties in de omgeving van het onderzoeksgebied.

CAI-nr.	Locatie	Beschrijving
985	Winderickxplein, Alseberg	Hof te Alsendale (oud kasteeltje). Paalgat en kasteelvijver met puin tot ca. 4,5m diepte. Gaat waarschijnlijk terug op een motte-structuur. (proefsleuvenonderzoek)
167	Winterperre, Dworp	Losse vondst van een zilveren munt, dakpannen en aardewerk uit de Midden-Romeinse tijd. (losse vondsten)
3031	Winterperre, Dworp	Vondstconcentratie lithisch materiaal uit het neolithicum (afslagen, schrabbers, messen, nucleï, gepolijste bijlen), losse vondst lithisch materiaal uit het paleolithicum, vondstconcentraties bouwmetaal, aardewerk en een munt uit de Midden-Romeinse tijd. (losse vondsten en veldprospectie)
667	Kapelaansplein, Alseberg	Indicator van kapel uit de volle middeleeuwen.
3788	Losseweg, Alseberg	Laatmiddeleeuwse papiermolen aan de Molenbeek. (opgraving)
3032	Wolfpoortstraat, J.B. Woutersstraat, Alseberg	Vondstconcentratie lithisch materiaal uit het midden-neolithicum (bijlen, beitels, messen, krabbers, pijlpunten). (veldprospectie en toevalsvondst)

Paleolithisch objecten werden op verschillende locaties gevonden. Professor Cumont ontdekte omstreeks 1900 aan de bron van de Molenbeek (St-Genesius-Rode) en op Meigemheide duizenden objecten. Op het gehucht Elsemheide, meer bepaald de Genstberg, zou pastoor Jan Bols in 1901 een 60-tal objecten gevonden hebben. Er werden zowel ingevoerde materialen gevonden als producten van lokale kwartsietsteen afkomstig uit de Steenput van Dworp. Het wijst op bewoning en ontginning van de Molenbeekvallei.¹⁹

2.4 Archeologische verwachting

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er structuren zullen aangetroffen worden op het onderzoeksgebied te Beersel-Grootbosstraat 212.

Op de historische kaarten zijn geen structuren aangeduid die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een nederzetting of hoeve. Ook in de historische bronnen werd geen informatie met betrekking tot de onderzoekslocatie aangetroffen. De huidige hoeve lijkt dan ook vrij recent te zijn (late 19^e-20^e eeuw). Echter, dit neemt niet weg dat er nog oudere sporen aanwezig kunnen zijn.

Voor de oudere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is er niets voorhanden wat betreft historische bronnen die relevant zijn voor het onderzoeksgebied. De enige manier om hierover informatie in te winnen is dan ook veldonderzoek.

¹⁸ Centraal Archeologische Inventaris 2016

¹⁹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2016

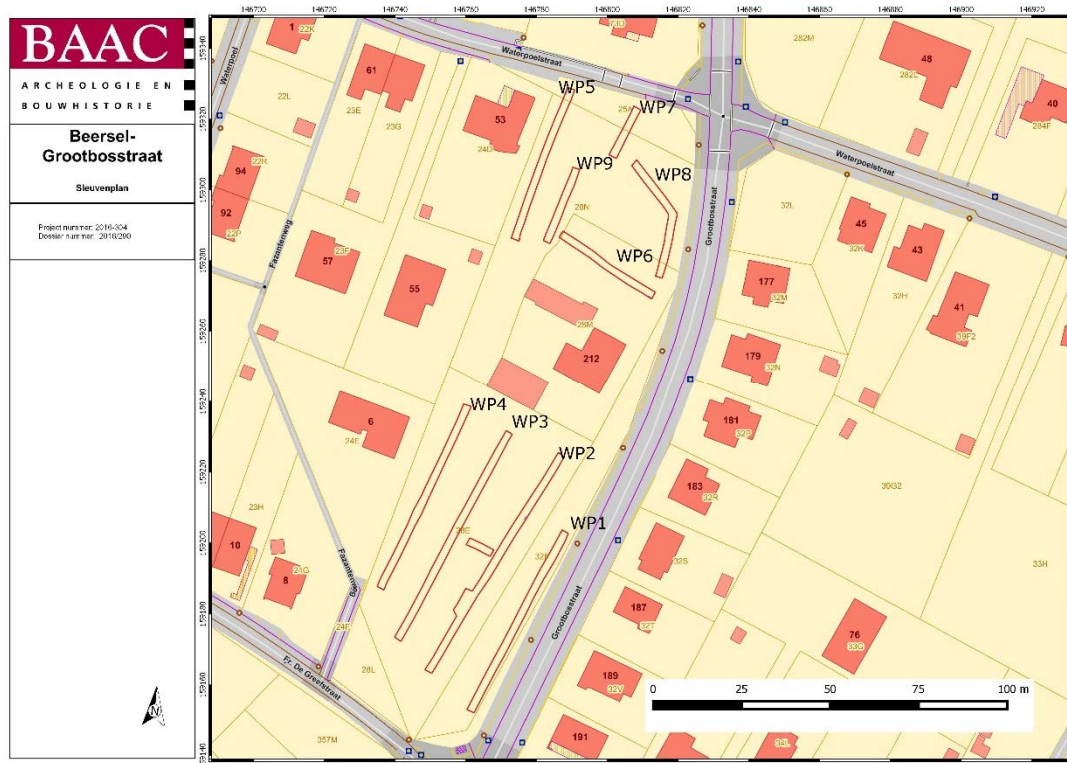
Dit betekent echter niet dat er een lage verwachting kan voorop gesteld worden aangezien de ligging van het onderzoeksgebied op een hoge en droge plaats op de flank van een hoge rug in het landschap een sterke aantrekkingskracht had voor bewoning en akkerbouw in het verleden.

3 Methode

In dit hoofdstuk wordt de toegepaste methodologie geschetst (werkwijze, planning, aanpak, strategie van het veldwerk).

De prospectie met ingreep in de bodem bestond uit een standaard proefsleuvenonderzoek waarbij de methode van continue sleuven werd gebruikt. Parallele ononderbroken proefsleuven werden aangelegd over het zuidelijke gedeelte van het terrein (percelen 28^e en 32 f), waarbij de afstand tussen de proefsleuven niet meer dan 15m bedroeg. In het noordelijke gedeelte van het terrein werden de ligging van de sleuven aangepast, omwille van het feit dat de nog aanwezige fruitbodem niet mochten worden geraakt.

Hierbij werd ca. 10% van het terrein geprospecteerd door middel van proefsleuven aangevuld door middel van kijkvensters. De zijden van de kijkvensters waren maximaal de afstand tussen twee sleuven en voldoende groot om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. De positie van deze sleuven werd, in samenspraak met de opdrachtgever en het Agentschap vooraf vastgelegd. De proefsleuven werden uitgezet door middel van een GPS (Figuur 13).

Figuur 13: Inplanting proefsleuven en kijkvensters binnen het onderzoeksgebied

Binnen het 9000 m² groot onderzoeksgebied werd circa 864 m² onderzocht in negen proefsleuven. Er werd één kijkvensters aangelegd (tussen proefsleuf 2 en 3). Werkputten 1 tem 5 en werkputten 7 en 9 hadden dezelfde noordoost-zuidwest oriëntatie, terwijl werkputten 6 en 8 anders georiënteerd (respectievelijk westnoordwest-oostzuidoost en noord-zuid met een knik naar het noordwesten) waren. Het maaiveld bevond zich in het zuiden op een hoogte van circa 110 m TAW, in het noorden was dit circa 116 meter TAW. Het vlak werd aangelegd op een gemiddelde diepte van 50 cm onder dit maaiveld.

De sleuven werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 21 ton met gladde graafbak van 2 m. In elke sleuf werd machinaal één vlak aangelegd op het archeologisch relevante en leesbare niveau; dit onder begeleiding van minstens één archeoloog. Vervolgens werd het vlak

manueel bijgeschaafd, zodat de sporen het best zichtbaar waren en meteen konden worden ingekrast. Alle aangetroffen sporen werden gecoupeerd in functie van de onderzoeksvragen.

Van alle sleuven werden overzichtsfoto's gemaakt en van alle sporen ook detailfoto's. De sleuven en sporen werden ingetekend door middel van een *Global positioning system* (GPS) en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van het programma *QGIS* werden de verzamelde data van de opgravingsvlakken verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

Per proefsleuf werd een diepere profielput aangelegd waarbij min. 60 cm van de moederbodem zichtbaar was. De locatie ervan stond in functie van het inzicht in de lokale bodemopbouw (en de diepte van verstoring). Bij elke profielput werd de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid. Deze bodemprofielen werden opgemeten, opgekuist, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven per horizont op basis van de bodemkundige registratie- en beschrijvingsmethodes.

Meteen na afloop van het onderzoek werden de proefsleuven gedicht om verdere degradatie en instabiliteit van het terrein te voorkomen. Dit gebeurde met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het perceel 28m is gedeeltelijk bebouwd met een woonhuis met stalling (200m²), schuur (136 m²) en stallingen (122m²). Deze zones waren op het moment van het veldwerk nog steeds bebouwd. Derhalve kon een gedeelte van het terrein niet onderzocht worden door middel van sleuven. Om de impact van deze gebouwen na te gaan werd vanuit het Agentschap gevraagd in deze zone een boring te zetten in de bestaande gebouwen indien mogelijk.

Verdere info van de opdrachtgever toonde aan dat het woonhuis onderkelderd is, deze kelder heeft een plafond van ca. 2m hoogte en is ca. 4 x 8 m breed. Deze is bovendien zeer moeilijk bereikbaar en de stabiliteit van het huis is ondermaats. De aanliggende stalling is onderbouwd met een beerput. Bijgevolg kunnen hier geen boringen uitgevoerd worden. De funderingen van de schuur tegenover de oprit zijn ondiep en de vloer is niet verhard. Hier is de enige mogelijkheid voor het plaatsen van een boring. De binnenkoer zelf is ook verhard met kasseien en de aanwezigheid van enkele putdeksels wijzen op enkele mogelijke water- en/of beerputten. Centraal op deze binnenkoer is ook een grote boom aanwezig. Een boring of proefput kon op deze plaat niet uitgevoerd worden door de verharding en aanwezige putten en boom. De zone met de stallingen kon ook niet onderzocht worden, maar de aanwezigheid van een 'buitentoilet' doet vermoeden dat er waarschijnlijk ook een beerput aanwezig zal zijn onder deze stallingen.

Op het terrein bevindt zich een bestaande meidoornhaag die is aangeduid als klein landschapselement. Aangezien de bouwwerken niet in de nabije toekomst gepland zijn, is het nu zeer nadelig voor de opdrachtgever om de haag te laten beschadigen, gezien deze dan weer volgens de verkavelingsvergunning op korte termijn hersteld dient te worden. Het perceel in het zuiden aan het rondpunt (perceel 28l) is via het plangebied niet bereikbaar met de kraan zonder de haag aanzienlijk te beschadigen. Langs de straatkant kon dit perceel ook niet bereikt worden. Bijgevolg kon dit gedeelte van het onderzoeksgebied niet onderzocht worden.

De proefsleuven zullen zo ver mogelijk naar het zuiden toe getrokken worden. De gegevens uit deze sleuven kunnen mogelijk ook duidelijkheid brengen over mogelijke archeologische resten.

4 Resultaten

4.1 Bodem

In totaal werden verspreid over het terrein zeven profielen geregistreerd. Deze bevinden zich zowel onderaan de helling als bovenaan op de top. Profielen 1.1, 3.1 en 4.1 bevinden zich onderaan de helling. Profielen 5.1, 7.1 en 9.1 bevinden zich op de top van de helling. Tussen het zuidelijk gedeelte van het terrein en het noordelijk gedeelte van het terrein is een verschil van circa 6 meter TAW op te tekenen. Waarschijnlijk zal een gedeelte van de bodemopbouw bovenaan de helling weg geërodeerd zijn om als colluvium te zijn afgezet meer naar onder toe.

Onderaan de helling is een circa 20 tot maximaal 30 cm dikke bouwvoor op te merken. Deze bouwvoor bestaat uit een grijsbruin gevlekte leem. Onder deze leem bevindt zich een pakket colluvium. Dit pakket is lokaal tot 30 cm dik. Dit colluvium bestaat uit een lichtgrijsbruin tot lichtgeelbruin gevlekt pakket zandige leem dat lokaal veel ijzerzandsteenbrokken bevat. Onder dit pakket colluvium bevinden zich op het zuidelijk uiteinde van het onderzoeksgebied zandige tot zandlemige lagen. In profiel 4.1 is onder het colluvium een circa 40 cm dik pakket oranjegeel zand dat sterk ijzerhoudend is. In profielen 3.1 en 1.1 zijn in de top van deze laag ook ijzerzandsteenbanken aanwezig, in profiel 4.1 is dit minder uitgesproken. Op iets grotere diepte, circa 1 meter onder maaiveld, gaat dit ijzerhoudend pakket over in een iets minder ijzerhoudende zandlaag. Op basis van de veldgegevens kan gezegd worden dat de tertiaire lagen net onder het pakket colluvium zitten, wat toch wijst op een zekere mate van erosie. Op basis van deze gegevens kan ook verondersteld worden dat het niet onderzochte perceel (28I) waarschijnlijk een zelfde bodemopbouw zal gekend hebben. Bijgevolg zullen de archeologische sporen (als ze al aanwezig waren) vermoedelijk onherroepelijk verloren gegaan zijn door de natuurlijke erosieve werking in het verleden.

Figuur 14: Foto en tekening van profiel 4.1

De bodemopbouw van het noordelijk gedeelte van het onderzoeksgebied is ietwat eenvoudiger. In profielen 5.1, 7.1 en 9.1 werden eenvoudige A/C-profielen waargenomen. In profiel 7.1 werd een mogelijk restant van een B-Horizont herkend als een menglaag bovenin het profiel net onder de bouwvoor. De C-horizont bestaat hier uit een lichtgeelbruine leem met enkele ijzerconcreties en een matige hoeveelheid bioturbatie. Gezien het ontbreken van een B-horizont lijkt ook hier enige mate van erosie te hebben plaatsgevonden.

Figuur 15: foto en tekening van profiel 7.1

In profiel 9.1 is ook een zelfde bodemopbouw op te merken. Ook hier is onder de bouwvoor direct een C-horizont op te merken. De bodem hier bestaat uit een lichtruingeel gevlekte leem die vrij compact is. Naar onder toe gaat de leem over in een lichtgeelbeige gevlekte leem. Ook hier is een beperkte mate van bioturbatie aanwezig. Bij dit profiel lijkt ook een gedeelte van de oorspronkelijke bodemopbouw te zijn geërodeerd.

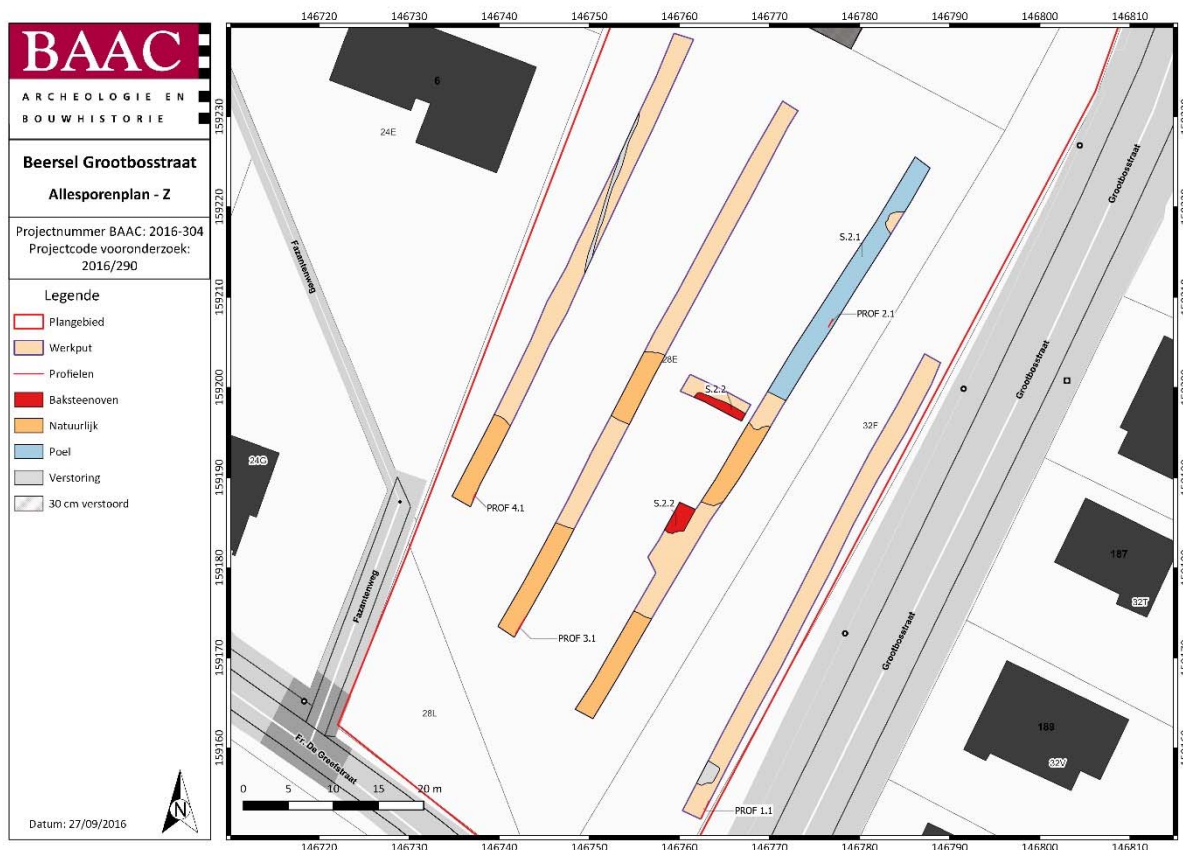
Figuur 16: foto en tekening van profiel 9.1

Om de bewaring van de bodem na te gaan in de zone waar de hoeve staat werd een boring gezet om de enige nog beschikbare plaats. Deze was in de schuur die recht tegenover de oprit lag. Het woonhuis was volgens de eigenaar onderkelderd, net als de aanpalende schuur. Op deze locaties was de bodem dus al grondig verstoord. Ook op de binnenkoer lijken heel wat verstoringen te zitten, ondermeer enkele putdeksels wijzen op de aanwezigheid van een of meerdere water- en/of beerputten. Daarnaast stond er ook nog een grote boom centraal op deze koer.

De boring in de schuur toonde een gelijkaardige bodemopbouw als in profielen 7.1 en 9.1. Onder een circa 30 cm dik pakket aangestampte leem (0-15 cm) en fijn baksteengruis en een beetje leem (15-30 cm) bevond zich rechtstreeks de moederbodem. Deze bestond uit een lichtgeelbruin gevlekte, vrij compacte leem.

4.2 Spoorbeschrijving en interpretatie

In totaal werden vier sporen aangetroffen, naast enkele recente verstoringen. Hoewel er geen vondsten ingezameld konden worden, kunnen de sporen wellicht als middeleeuws of jonger bestempeld worden op basis van de scherpste van de aflijning en de aard van de sporen. Deze dateringen zijn echter niet zeker en moeten zeker met enige voorzichtigheid gehanteerd worden. Enkel de baksteenoven kan met zekerheid als laat- tot postmiddeleeuws gedateerd worden.

Figuur 17: allesporenkaart van de zuidelijke helft van het terrein

In werkput 2 werden twee sporen aangetroffen. Een eerste spoor is waarschijnlijk een grote extractiekuil of poel. Lokaal was deze kuil tot maximaal 2 meter onder maaiveld uitgegraven, in het noorden was dit spoor maar tot een diepte van 1,20 meter onder maaiveld bewaard. Qua vorm ging het waarschijnlijk om een langgerekt spoor met een lichtbruine geïsoleerde zeer heterogene vulling. De textuur van deze vulling bestond uit een licht zandige leem. Onderaan dit spoor bevond zich een vrij homogeen, lichtbruine band die eveneens uit leem bestond. Deze band was ongeveer 20 cm breed. Op basis van deze vrij homogene band kan er mogelijk verondersteld worden dat dit spoor toch enige tijd heeft open gelegen. De vullingen bevatten slechts sporadisch enkele houtskoolspikkels en ijzerconcreties. Vondstmateriaal werd niet aangetroffen in dit spoor waardoor het moeilijk te dateren is. De aflijning is echter wel vrij scherp, waardoor een iets recentere datering (middeleeuwen of jonger) kan vermoed worden. Er heeft ook vrij weinig bioturbatie plaatsgevonden, wat ook een aanwijzing kan zijn voor een relatief jongere datering.

Figuur 18: Foto van profiel 2.1. Dit profiel toont de diepte van spoor 2.1.

Een tweede spoor in deze werkput was een baksteenoven. De oven werd helaas enkel in de putwand herkend door de zeer ondiepe bewaring. De totale lengte van deze oven was circa 15 meter. De breedte kon niet bepaald worden maar was minstens 6,4 meter. De maximaal bewaarde diepte van deze oven is 30 cm onder maaiveld. Hierin zijn zowel een laag met fijn puin die als dempingslaag van deze oven kan omschreven worden en een deel van de verbrande/verhitte moederbodem. Het gaat waarschijnlijk om een veldoven.²⁰

Gezien de opbouw van deze oven die halverwege de coupe (Figuur 20) een getrapte opbouw heeft, gaat het mogelijk om twee aparte ovens, waarbij de zuidelijke oven de jongste is. Hierdoor heeft de zuidelijke oven een lengte van circa 9 meter. De stook- of werkkuil bevond zich in het zuiden. Deze kuil had een diepte van circa 10 cm onder maaiveld. De verhitte moederbodem is aan deze zijde ook het dikst, nl. bijna 14 cm. Meer naar achteren toe is deze laag slechts enkele centimeters tot enkele millimeters dik.

De tweede oven heeft een gelijkaardige dikte van verhitte moederbodem. Aan het zuidelijke uiteinde is de verhitte moederbodem een achttal centimeter dik, naar achteren toe is de dikte slechts enkele millimeters dik.

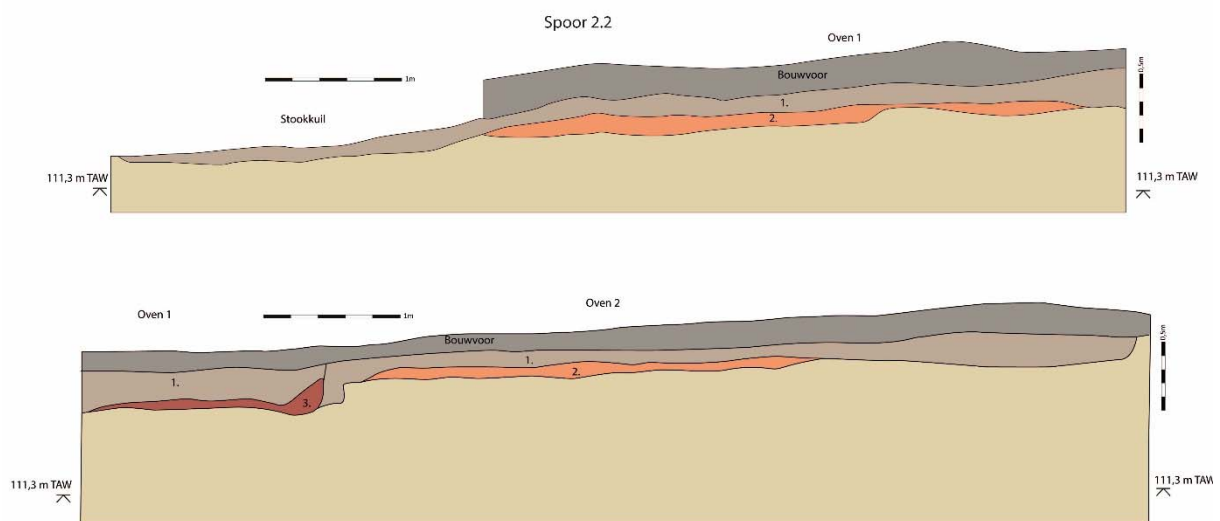
De dempingslaag van deze ovens bestond uit een lichtgrijsbruin gevlekte, zeer heterogene laag. In deze laag zaten vrij veel kleinere baksteenfragmenten, redelijk wat steenkoolfragmenten en veel brokjes verbrande leem (vulling 1). In het noordelijk uiteinde van oven 1 kon een tweede dempingslaag herkend worden (vulling 3) die bestond uit fijn baksteengruis met enkele steenkoolfragmenten. Deze vulling was ook zeer los. De verhitte moederbodem kreeg vullingsnummer 2.

In de dempingslagen werd buiten baksteenfragmenten, steenkool en verbrande leem geen daterend vondstmateriaal aangetroffen. Gezien het feit dat er tamelijk wat paarse baksteenfragmenten tussen het puin zaten kan een postmiddeleeuwse datering vermoed worden (18^e-20^e eeuw).

²⁰ Hartoch 2011, 62-66.

Figuur 19: Foto van het zuidelijke uiteinde van spoor 2.2. De verhitte moederbodem is hier duidelijk te zien. Hierboven bevond zich een dempingspakket net onder de bouwvoor.

Figuur 20: coupetekening van spoor 2.2

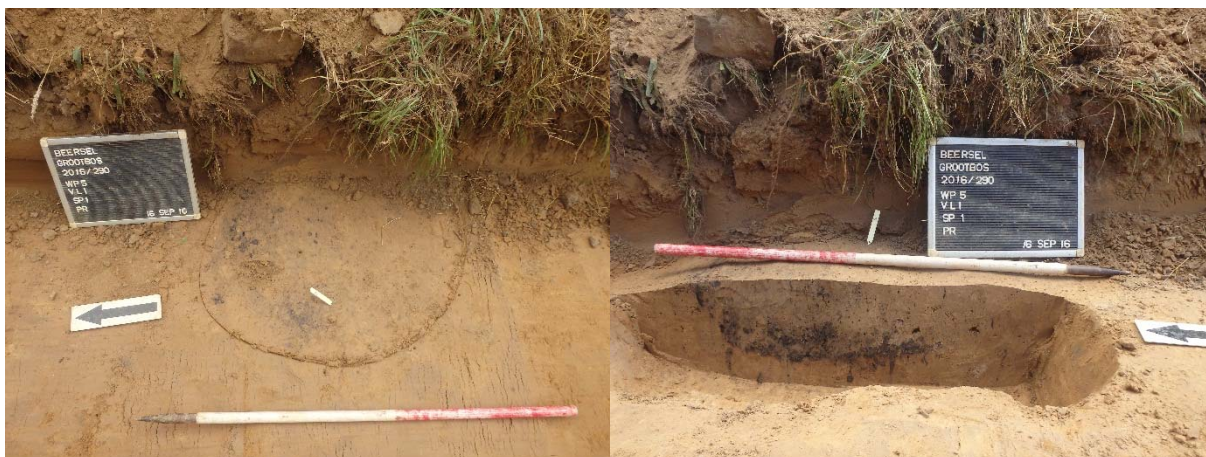

Figuur 21: allesporenkaart van de noordelijke helft van het terrein

De overige twee sporen werden aangetroffen in de noordelijke helft van het terrein. Het gaat om twee kuilen. Een eerste spoor werd in werkput 5 aangetroffen. Het gaat om een min of meer rond tot ovaal spoor met een lichtgrijsbeige vulling met vooral aan de noordelijke zijde heel wat houtskoolfragmenten. Dit spoor werd gecoupeerd om de bewaringstoestand te controleren en ook om uitspraak te kunnen doen over de aard van dit spoor. Dit spoor had een maximale bewaarde diepte van 20 cm onder het vlak.

In coupe had dit spoor een eerder komvormige doorsnede met drie vullingen die onderscheiden konden worden. Vulling 1 bestond uit een lichtgrijsbeige gevlekte laag met enkele houtskoolspikkels, een matige hoeveelheid bioturbatie en enkele ijzerconcreties. Vulling 2 bestond uit een houtskoolband die een beetje licht grijs beige gevlekt was. Naast houtskool bevatte deze laag ook enkele spikkels verbrande leem en was deze laag ook matig gebioturbeerd. Vulling 3 slaat op een orangerode verbrande laag. Dit was in feite de verhitte moederbodem.

Gezien de vorm en het feit dat er ook sporen van verhitting op de bodem van deze kuil aangetroffen werden kan een mogelijke functie als kleine houtskoolmeiler of kleine haardplaats vermoed worden. Door het gebrek aan vondsten kon dit spoor niet gedateerd worden.

Figuur 22: Vlak- en coupefoto van spoor 5.1

Een laatste spoor in deze zone is spoor 6.1. Het gaat om een vierkante of rechthoekige kuil die op het oostelijk uiteinde van werkput 6 gevonden werd. Dit spoor werd gecoupeerd in profiel 6.1. Hieruit bleek dat het waarschijnlijk ging om een leemwinningskuil. Dit spoor had vrij rechte wanden en een vlakke bodem. De vulling bestond uit een lichtbruin tot lichtgrijze leem met enkele spikkels verbrande leem, houtskool en enkele ijzerconcreties. Ook hier ontbreken daterende vondsten. Echter gezien de scherpste van de aflijning kan een laatmiddeleeuwse tot Nieuwe Tijden datering vooropgesteld worden.

Figuur 23: Vlak- en coupefoto van spoor 6.1

5 Besluit

5.1 Algemeen

De prospectie met ingreep in de bodem aan de Grootbosstraat 212 te Beersel leverde weinig tot geen relevante archeologische sporen of structuren op. Er werden in totaal vier sporen gedocumenteerd, beschreven en ingetekend. Het betreft enkele kuilen en een slecht bewaarde baksteenoven. Daarnaast werden ook nog enkele recente verstoringen opgetekend.

5.2 Beantwoording onderzoeksvragen

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Over het hele terrein werd een vrij dunne bouwvoor waargenomen. Op de top van de helling (noorden van het terrein) was deze bouwvoor tussen de 20 a 30 cm dik. Onderaan de helling (zuiden van het terrein) was de bouwvoor circa 40 cm dik. Op de top was een B-horizont sporadisch nog dun aanwezig, maar meestal lag de bouwvoor direct op de C-horizont. Onderaan de helling is tussen de bouwvoor en de C-horizont vaak een 30 tot 4 cm dik pakket colluvium aanwezig.

- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Aangezien het terrein op een helling ligt kan een groot deel van het ontbreken van horizonten verklaard worden door erosieve werking.

- Zijn er tekenen van erosie?

Ja, door de aanwezigheid van colluviale afzettingen op het zuidelijke gedeelte van het terrein en de afwezigheid van een gedeelte van de originele bodemopbouw meer naar de top van de helling toe lijkt het erop dat een belangrijk gedeelte van de bodem is geërodeerd.

- In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Er werden heel weinig recente verstoringen aangetroffen. Op die manier is de bodemopbouw redelijk intact, maar de bodemprocessen waren niet geavanceerd door de hoge dynamiek van de erosie binnen de site.

- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een begraven bodem.

- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Ja, er werden enkele sporen aangetroffen. Het gaat om een poel, twee kuilen en een baksteenoven. Het gebrek aan dateerbaar materiaal maakt een datering moeilijk.

- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

De aangetroffen sporen zijn antropogeen. Verder werden ook enkele natuurlijke sporen en lagen aangeduid.

- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De bewaring van de sporen is matig tot matig slecht te noemen. De bewaring van de baksteenoven is zelfs eerder slecht te noemen. Het lijkt erop dat de sporen voor een belangrijke mate afgetopt zijn door erosie van het terrein.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Buiten de baksteenoven in werkput 2 werden geen andere structuren meer aangetroffen.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Door het gebrek aan vondstmateriaal kan hier niet met zekerheid een antwoord op gegeven worden. Op basis van de scherpste van de aflijning van de sporen kan vermoed worden dat de sporen eerder in de (late) middeleeuwen of Nieuwe Tijden te dateren zijn.

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

Gezien de zeer lage sporendensiteit kan er niet gesproken worden van archeologische vindplaatsen. Het gaat hoogstens om enkele verspreide sporen.

- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
N.v.t.

- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

N.v.t.

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

n.v.t.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?

n.v.t.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:

1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

N.v.t.

2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?

N.v.t.

- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

n.v.t.

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

N.v.t.

5.3 Advies

De prospectie met ingreep in de bodem, die werd uitgevoerd op 16 september 2016 aan de Grootbosstraat 212 te Beersel, leverde weinig tot geen archeologisch relevante sporen of structuren op. Er wordt door BAAC bvba dan ook geadviseerd om het volledige plangebied archeologisch vrij te geven. De geplande bouwwerken kunnen hier volgens BAAC bvba zonder verder archeologisch onderzoek worden uitgevoerd. Tijdens de geplande bouwwerken blijft wel de vondstmeldingsplicht behouden. De eindbeslissing inzake het advies ligt bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.

6 Bibliografie

CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2016: *Beersel* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#> (# = 985, 667, 167, 3788, 3031, 3032) (geraadpleegd op 15 september 2016).

DOV VLAANDEREN 2016: Databank Ondergrond Vlaanderen [online], <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 15 september 2016).

GEOPUNT 2016 [online]. <http://www.geopunt.be> ; [QGIS plugin] Geopunt4Qgis

HARTOCH 2011: Archeologisch onderzoek naar baksteenovens in Vlaanderen: een overzicht, in: In vuur en vlam! Omgaan met baksteenerfgoed in Vlaanderen, *Jaarboek voor Geschiedenis en Volkskunde. Monografie 1*, Baksteencongres 17-18 april 2009, Boom.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2016: *Alseberg*. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online]. ID 121175, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121175> (geraadpleegd op 15 september 2016).

SCHROYEN K. 2003. Kaartblad Brussel-Nijvel 31-39. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart*, Brussel.

7 Lijst met figuren

Figuur 1: Situering onderzoeksgebied op orthofoto	1
Figuur 2: onderzoeksgebied op een orthofoto uit 1971	3
Figuur 3: onderzoeksgebied op een orthofoto uit 2010	4
Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op de topografische kaart	5
Figuur 5: Situering onderzoeksgebied op de kadasterkaart. Centraal in rood is de zone met de bebouwing aangeduid, deze zone kon niet door middel van sleuven onderzocht worden.	5
Figuur 6: aanduiding van het onderzoeksgebied op de DHM.....	6
Figuur 7: Situering onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart	7
Figuur 8: Situering onderzoeksgebied op de quartairgeologische kaart	8
Figuur 9: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart van Vlaanderen	9
Figuur 10: plangebied (in rood) op de Ferrariskaart	11
Figuur 11: plangebied (in rood) op de op de Atlas der Buurtwegen.....	12
Figuur 12: CAI-kaart van het onderzoeksgebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving.	13
Figuur 13: Inplanting proefsleuven en kijkvensters binnen het onderzoeksgebied	16
Figuur 14: Foto en tekening van profiel 4.1	18
Figuur 15: foto en tekening van profiel 7.1.....	19
Figuur 16: foto en tekening van profiel 9.1.....	19
Figuur 17: allesporenkaart van de zuidelijke helft van het terrein	20
Figuur 18: Foto van profiel 2.1. Dit profiel toont de diepte van spoor 2.1.	21
Figuur 19: Foto van het zuidelijke uiteinde van spoor 2.2. De verhitte moederbodem is hier duidelijk te zien. Hierboven bevond zich een dempingspakket net onder de bouwvoor.	22
Figuur 20: coupetekening van spoor 2.2.....	22
Figuur 21: allesporenkaart van de noordelijke helft van het terrein	23
Figuur 22: Vlak- en coupefoto van spoor 5.1	24
Figuur 23: Vlak- en coupefoto van spoor 6.1	24

8 Bijlagen

8.1 Fotolijst

- BEEGRO- Boring in schuur-001.JPG
- BEEGRO- Boring in schuur-002.JPG
- BEEGRO- Boring in schuur-003.JPG
- BEEGRO- Boring in schuur-004.JPG
- BEEGRO- Sfeerfoto-001.JPG
- BEEGRO- Sfeerfoto-002.JPG
- BEEGRO- Sfeerfoto-003.JPG
- BEEGRO- Sfeerfoto-004.JPG
- BEEGRO- Sfeerfoto-005.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-004.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-005.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-006.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-007.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-008.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-009.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-010.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Overzicht-011.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Profiel 1-002.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Profiel 1-003.JPG
- BEEGRO- WP1-VL1-Profiel 1-004.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Kijkvenster-001.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Kijkvenster-002.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-004.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-005.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-006.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-007.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-008.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-009.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Overzicht-010.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-002.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-003.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-004.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-005.JPG

- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-006.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Profiel 1-007.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-001.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-002.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-003.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-004.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-005.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-006.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-007.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-008.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-009.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-010.JPG
- BEEGRO- WP2-VL1-Spoor 2-011.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-004.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-005.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-006.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-007.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-008.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-009.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-010.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Overzicht-011.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP3-VL1-Profiel 1-002.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-004.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-005.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-006.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-007.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Overzicht-008.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Profiel 1-002.JPG
- BEEGRO- WP4-VL1-Profiel 1-003.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Overzicht-004.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Overzicht-005.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Overzicht-006.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Profiel 1-002.JPG

- BEEGRO- WP5-VL1-Profiel 1-003.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Profiel 1-004.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Spoor 1-001.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Spoor 1-002.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Spoor 1-Coupe-001.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Spoor 1-Coupe-002.JPG
- BEEGRO- WP5-VL1-Spoor 1-Coupe-003.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Profiel 1-002.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Spoor 1-001.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Spoor 1-Coupe-001.JPG
- BEEGRO- WP6-VL1-Spoor 1-Coupe-002.JPG
- BEEGRO- WP7-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP7-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP7-VL1-Profiel 1-002.JPG
- BEEGRO- WP8-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP8-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP8-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP8-VL1-Overzicht-004.JPG
- BEEGRO- WP8-VL1-Overzicht-005.JPG
- BEEGRO- WP8-VL1-Overzicht-006.JPG
- BEEGRO- WP9-VL1-Overzicht-001.JPG
- BEEGRO- WP9-VL1-Overzicht-002.JPG
- BEEGRO- WP9-VL1-Overzicht-003.JPG
- BEEGRO- WP9-VL1-Profiel 1-001.JPG
- BEEGRO- WP9-VL1-Profiel 1-002.JPG

8.2 Kaartmateriaal

8.2.1 Allesporenplan excl nrs

8.2.2 Detail Allesporenplan-Noord

8.2.3 Detail Allesporenplan-Zuid

8.3 Digitale versie van het rapport, de bijlagen en het fotomateriaal

BAAC

ARCHEOLOGIE EN
BOUWHISTORIE

Beersel Grootbosstraat

Allesporenplan - N

Projectnummer BAAC: 2016-304

Projectcode vooronderzoek:
2016/290

Legende

Plangebied

Werkput

Profielen

Kuil

Natuurlijk

Verstoring

30 cm verstoord

Onderkelderd

Datum: 27/09/2016

This archaeological map displays the site of Beersel Grootbosstraat. The map is bounded by coordinates 146750 to 146830 on the x-axis and 159250 to 159330 on the y-axis. A red line delineates the 'Plangebied' (study area). Orange-shaded regions represent 'Werkput' (excavation pits), with specific labels like '24D', '24H', '25A', '28M', '28N', and '212'. Red lines indicate 'Profielen' (profiles), with labels such as 'PROF 5.1', 'PROF 7.1', 'PROF 9.1', and 'PROF 6.1'. A brown dot marks a 'Kuil' (pit) labeled 'S.5.1', and another brown dot marks a 'Kuil' labeled 'S.6.1'. Grey areas represent 'Verstoring' (disturbance), and hatched areas indicate '30 cm verstoord' (30 cm disturbed). A dark grey area at the bottom right is labeled 'Onderkelderd' (underground). Buildings are shown in dark grey, with labels like '53', '55', and '212'. Streets 'Waterpoelstraat' and 'Grootbosstraat' are labeled. A scale bar at the bottom left shows distances from 0 to 20 meters. A north arrow is located at the bottom left of the map area.

BAAC

ARCHEOLOGIE EN
BOUWHISTORIE

Beersel Grootbosstraat

Allesporenplan - Z

Projectnummer BAAC: 2016-304

Projectcode vooronderzoek:
2016/290

Legende

Plangebied

Werkput

Profielen

Baksteenoven

Natuurlijk

Poel

Verstoring

30 cm verstoord

Datum: 27/09/2016

This archaeological site plan, titled 'Allesporenplan - Z', depicts the area around Beersel Grootbosstraat. The map is bounded by coordinates 146720 to 146810 on the x-axis and 159160 to 159230 on the y-axis. It shows several key features:

- Streets:** Fazantenweg runs diagonally from the top left towards the bottom center. Grootbosstraat runs diagonally from the top right towards the bottom right. Fr. De Greefstraat is located at the bottom left corner.
- Structures:** Dark grey shapes represent buildings, including a large one labeled '6' at the top left, and others labeled '24E', '24G', '187', '32T', '189', and '32V'.
- Archaeological Features:**
 - Profiles (PROF):** Indicated by red lines and labels: PROF 1.1, PROF 2.1, PROF 3.1, PROF 4.1, and PROF 2.2.
 - Pits (S.2.1, S.2.2):** Shown as orange and blue areas.
 - Other Labels:** 28E, 28L, 32F, and 32V are also present.
- Legend:** Located on the left, it defines symbols for the Plangebied (red outline), Werkput (orange fill), Profielen (red line), Baksteenoven (red fill), Natuurlijk (orange fill), Poel (blue fill), Verstoring (grey fill), and 30 cm verstoord (hatched grey fill).
- Scale and Orientation:** A scale bar at the bottom left indicates distances from 0 to 20 meters. A north arrow is positioned below the scale bar.

BAAC

ARCHEOLOGIE EN
BOUWHISTORIE

Beersel Grootbosstraat

Allesporenplan

Projectnummer BAAC: 2016-304

Projectcode vooronderzoek:
2016/290

Legende

Plangebied

Werkput

Profielen

Baksteenoven

Kuil

Natuurlijk

Poel

Verstoring

30 cm verstoord

Onderkelderd

Datum: 27/09/2016

N

This archaeological map depicts the Beersel Grootbosstraat area, bounded by coordinates 146700 to 146900 on the x-axis and 159150 to 159300 on the y-axis. The map shows a network of streets including Waterpoelstraat, Grootbosstraat, Fazantenweg, and Fr. De Greefstraat. Numerous buildings are shown as dark grey polygons, many with identification numbers such as 20D, 79, 22L, 22K, 61, 23E, 23G, 53, 25A, 28N, 28M, 212, 6, 24E, 24F, 28L, 357M, 191, 34L, 74, 76, 33G, 189, 32V, 187, 32T, 185, 32S, 183, 32R, 181, 32P, 179, 32N, 177, 32M, 45, 32K, 43, 32H, 41, 282L, 48, 282M, 39G2, 32X, 359K, 11, 16, 14, 16S, 12, 10, 24G, 8, 23H, 23K, 22N, 92, 94, 22P, 22R, 57, 23F, 55, 5, 8E, 32F, 32E, 24F, 24G, 24E, 24F, 24G, 24H, 24I, 24J, 24K, 24L, 24M, 24N, 24O, 24P, 24Q, 24R, 24S, 24T, 24U, 24V, 24W, 24X, 24Y, 24Z, 25A, 25B, 25C, 25D, 25E, 25F, 25G, 25H, 25I, 25J, 25K, 25L, 25M, 25N, 25O, 25P, 25Q, 25R, 25S, 25T, 25U, 25V, 25W, 25X, 25Y, 25Z, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26F, 26G, 26H, 26I, 26J, 26K, 26L, 26M, 26N, 26O, 26P, 26Q, 26R, 26S, 26T, 26U, 26V, 26W, 26X, 26Y, 26Z, 27A, 27B, 27C, 27D, 27E, 27F, 27G, 27H, 27I, 27J, 27K, 27L, 27M, 27N, 27O, 27P, 27Q, 27R, 27S, 27T, 27U, 27V, 27W, 27X, 27Y, 27Z, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28H, 28I, 28J, 28K, 28L, 28M, 28N, 28O, 28P, 28Q, 28R, 28S, 28T, 28U, 28V, 28W, 28X, 28Y, 28Z, 29A, 29B, 29C, 29D, 29E, 29F, 29G, 29H, 29I, 29J, 29K, 29L, 29M, 29N, 29O, 29P, 29Q, 29R, 29S, 29T, 29U, 29V, 29W, 29X, 29Y, 29Z, 30A, 30B, 30C, 30D, 30E, 30F, 30G, 30H, 30I, 30J, 30K, 30L, 30M, 30N, 30O, 30P, 30Q, 30R, 30S, 30T, 30U, 30V, 30W, 30X, 30Y, 30Z, 31A, 31B, 31C, 31D, 31E, 31F, 31G, 31H, 31I, 31J, 31K, 31L, 31M, 31N, 31O, 31P, 31Q, 31R, 31S, 31T, 31U, 31V, 31W, 31X, 31Y, 31Z, 32A, 32B, 32C, 32D, 32E, 32F, 32G, 32H, 32I, 32J, 32K, 32L, 32M, 32N, 32O, 32P, 32Q, 32R, 32S, 32T, 32U, 32V, 32W, 32X, 32Y, 32Z, 33A, 33B, 33C, 33D, 33E, 33F, 33G, 33H, 33I, 33J, 33K, 33L, 33M, 33N, 33O, 33P, 33Q, 33R, 33S, 33T, 33U, 33V, 33W, 33X, 33Y, 33Z, 34A, 34B, 34C, 34D, 34E, 34F, 34G, 34H, 34I, 34J, 34K, 34L, 34M, 34N, 34O, 34P, 34Q, 34R, 34S, 34T, 34U, 34V, 34W, 34X, 34Y, 34Z, 35A, 35B, 35C, 35D, 35E, 35F, 35G, 35H, 35I, 35J, 35K, 35L, 35M, 35N, 35O, 35P, 35Q, 35R, 35S, 35T, 35U, 35V, 35W, 35X, 35Y, 35Z, 36A, 36B, 36C, 36D, 36E, 36F, 36G, 36H, 36I, 36J, 36K, 36L, 36M, 36N, 36O, 36P, 36Q, 36R, 36S, 36T, 36U, 36V, 36W, 36X, 36Y, 36Z, 37A, 37B, 37C, 37D, 37E, 37F, 37G, 37H, 37I, 37J, 37K, 37L, 37M, 37N, 37O, 37P, 37Q, 37R, 37S, 37T, 37U, 37V, 37W, 37X, 37Y, 37Z, 38A, 38B, 38C, 38D, 38E, 38F, 38G, 38H, 38I, 38J, 38K, 38L, 38M, 38N, 38O, 38P, 38Q, 38R, 38S, 38T, 38U, 38V, 38W, 38X, 38Y, 38Z, 39A, 39B, 39C, 39D, 39E, 39F, 39G, 39H, 39I, 39J, 39K, 39L, 39M, 39N, 39O, 39P, 39Q, 39R, 39S, 39T, 39U, 39V, 39W, 39X, 39Y, 39Z, 40A, 40B, 40C, 40D, 40E, 40F, 40G, 40H, 40I, 40J, 40K, 40L, 40M, 40N, 40O, 40P, 40Q, 40R, 40S, 40T, 40U, 40V, 40W, 40X, 40Y, 40Z, 41A, 41B, 41C, 41D, 41E, 41F, 41G, 41H, 41I, 41J, 41K, 41L, 41M, 41N, 41O, 41P, 41Q, 41R, 41S, 41T, 41U, 41V, 41W, 41X, 41Y, 41Z, 42A, 42B, 42C, 42D, 42E, 42F, 42G, 42H, 42I, 42J, 42K, 42L, 42M, 42N, 42O, 42P, 42Q, 42R, 42S, 42T, 42U, 42V, 42W, 42X, 42Y, 42Z, 43A, 43B, 43C, 43D, 43E, 43F, 43G, 43H, 43I, 43J, 43K, 43L, 43M, 43N, 43O, 43P, 43Q, 43R, 43S, 43T, 43U, 43V, 43W, 43X, 43Y, 43Z, 44A, 44B, 44C, 44D, 44E, 44F, 44G, 44H, 44I, 44J, 44K, 44L, 44M, 44N, 44O, 44P, 44Q, 44R, 44S, 44T, 44U, 44V, 44W, 44X, 44Y, 44Z, 45A, 45B, 45C, 45D, 45E, 45F, 45G, 45H, 45I, 45J, 45K, 45L, 45M, 45N, 45O, 45P, 45Q, 45R, 45S, 45T, 45U, 45V, 45W, 45X, 45Y, 45Z, 46A, 46B, 46C, 46D, 46E, 46F, 46G, 46H, 46I, 46J, 46K, 46L, 46M, 46N, 46O, 46P, 46Q, 46R, 46S, 46T, 46U, 46V, 46W, 46X, 46Y, 46Z, 47A, 47B, 47C, 47D, 47E, 47F, 47G, 47H, 47I, 47J, 47K, 47L, 47M, 47N, 47O, 47P, 47Q, 47R, 47S, 47T, 47U, 47V, 47W, 47X, 47Y, 47Z, 48A, 48B, 48C, 48D, 48E, 48F, 48G, 48H, 48I, 48J, 48K, 48L, 48M, 48N, 48O, 48P, 48Q, 48R, 48S, 48T, 48U, 48V, 48W, 48X, 48Y, 48Z, 49A, 49B, 49C, 49D, 49E, 49F, 49G, 49H, 49I, 49J, 49K, 49L, 49M, 49N, 49O, 49P, 49Q, 49R, 49S, 49T, 49U, 49V, 49W, 49X, 49Y, 49Z, 50A, 50B, 50C, 50D, 50E, 50F, 50G, 50H, 50I, 50J, 50K, 50L, 50M, 50N, 50O, 50P, 50Q, 50R, 50S, 50T, 50U, 50V, 50W, 50X, 50Y, 50Z. The map also features a scale bar (0-20m), a north arrow, and a legend explaining symbols for excavation areas, profiles, brick ovens, pits, natural features, ponds, disturbances, and underground structures.

